

Küsimused ja vastused

1. Looduskaitsealuses Keila mõisa pargis asuvalle eraomandis olevale kinnistule soovitakse ehitada korterelamu kehtiva ja Keskkonnaameti poolt kunagi kooskõlastatud detailplaneeringu järgi. Keskkonnamõju on detailplaneeringu käigus juba hinnatud. Kas riigil on võimalik maad vahetada kohta, kus kinnisvara arendustegevus ei läheks konflikti looduskaitsega (Keilas on sellist riigimaad). Või oleks võimalik see kinnistu riikliku looduskaitse alt (pargi koosseisust) välja arvata?

Maade vahetamist enam ei toimu, võimalik on omaniku vahetus ostu-müügi korras. Riikliku kaitse alt välja arvamine toimub sama skeemi järgi nagu kaitse alla võtmine. Juhul, kui planeeringu kehtestamise järel on seadus või ka kaitseala kaitse-eeskiri muutunud rangemaks, ei pruugi planeeringu alusel olla võimalik enam projekteerimistingimuste ja ehituslubade andmine, sest haldusakt peab vastama kehtivale seadusele.

2. Miks on nii, et kui kohalikul tasandil algatatakse kaitseala loomise menetlus, siis keeldutakse Keskkonnaameti poolt menetluste peatamisest (tegemist koosluse ja pinnavormide kaitsmise sooviga) – kui lubatakse kaeve- ja raielubasid edasi taotleda ja vastu võtta, siis see on ju loodusobjekti kaitsmise eesmärkide vastu ning võib tekitada just suuremat kahju, kuna soovitakse enne piirangute selgumist kiiresti veel suuremas mahus raiuma või kaevandusluba taotlema hakata.

Looduskaitseseaduse § 8 lõike 6 alusel kehtib haldusakti peatamise õigus vaid juhul, kui loodusobjekti kaitse alla võtmise menetluse algatab ja menetluse läbiviija määrab Kliimaministeerium. Seetõttu ei ole võimalik Keskkonnaametil haldusakti kohaliku omavalitsuse tasandil loodava kaitseala puhul peatada.

Mõistlik on kaaluda vastava muudatuse tegemist looduskaitseseaduses. Asjakohase muudatusettepaneku saavad esitada kohalikud omavalitsused ise otse Kliimaministeeriumile.

3. Looduskaitseseaduse § 25 lõike 2 alusel kehtestatud keskkonnaministri 2. novembri 2022. aasta määruse nr 50 „Kaitsekorralduskava koostamise ja kinnitamise kord ning kaitsekorralduskava kinnitaja määramine“ (KeM-i määrus nr 50) § 2 lõikes 1 on aga selgelt sätestatud, et kaitsekorralduskava koostamist korraldab Keskkonnaamet. KeM-i määruse nr 50 § 5 lõike 1 kohaselt kinnitab kaitsekorralduskava samuti Keskkonnaamet. Kuidas on KOV kaitsealade puhul kaitsekorralduskava kinnitamisega? Saatsime ministeeriumile selle kohta päringu, et kellel on üldse õigus KOV kaitseala kaitsekorralduskavasid koostada ja kinnitada. See on õigusliku aluse küsimus. On Teil sellega seoses mingit kogemust/teadmist?

Looduskaitseseadus sätestab kaitsekorralduskava koostamise korra riiklikult kaitstavate alade kohta. Samas ei piira seadus kohalikul tasandil kaitstava ala kohta kaitsekorralduskava koostamist – seda võib kohalik omavalitsus ise koostada ning Keskkonnaamet saab osaleda nõuandjana. Kohalik omavalitsus saab oma üldplaneeringus seada nõuded ja tingimused ka omavalitsuse tasandil kaitseala loomise ajal haldusmenetluse peatamiseks.

4. Looduskaitseseaduse § 17 lõike 8 kohaselt: kui kinnisasja valdaja ei nõustu kaitse-eeskirjaga või kaitsekorralduskavaga määratud vajalikku tööd tegema või ei jõua tööde tegemise osas kaitstava

loodusobjekti valitsejaga kokkuleppele, ei ole tal õigust takistada kaitstava loodusobjekti valitsejal seda tööd korraldamast.

Kaitsekorralduskavaga nähakse ette tegevused kaitseväärtuste paremaks kaitseks. Kaitsekorralduskava ei anna õigust tegevuste läbi viimiseks, kui see on vastuolus mõne muu seaduse sättega.

Kui kaitsealal on vajalik kaitsekorralduskava järgi tööde tegemine ja kavandatud tegevus on kaitseeeskirjaga lubatud, siis ei ole tal tõesti õigust takistada kaitstava loodusobjekti valitsejal seda tööd korraldamast.

Viimati uuendatud 14.01.2025